

2024-05-10 Nr. NV-1129

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1709(2) TAIS-23-12396(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SARTŲ REGIONINIO PARKO PLANAVIMO SCHEMOS (RIBŲ IR TVARKYMO PLANŲ) PATVIRTINIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Išstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-05-07	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybė s programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Siekiant išsaugoti biologinės įvairovės požiūriu vertingas teritorijas, patenkančias į buveinių apsaugai svarbias teritorijas (toliai – BAST), teritorijas, kuriose aptinkamos saugomos paukščių, augalų, vabzdžių, grybų ir kerpių rūšys, išskirtos kertinės miško buveinės, Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos miško buveinės, siūloma patvirtinti Sartų regioninio parko planavimo schemą, kurią sudaro Sartų regioninio parko ribų planas, Sartų regioninio parko tvarkymo planas (brėžiniai) ir Sartų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) aiškinamojo rašto pagrindiniai sprendiniai.

Šiuo metu Sartų regioninio parko plotas — 12 107 ha, buferinės apsaugos zona — 580 ha. Į regioninio parko teritoriją patenka Vasynos gamtinis rezervatas, 10 draustinių (Mielėnų geomorfologinis, Dusetų urbanistinis, Ilgašilio ir Dusetų girios botaniniai—zoologiniai, Kalviškių, Antazavės šilo ir Zadujo kraštovaizdžio, Sartų, Rašų ir Salinio hidrografiniai). Patvirtinus Sartų regioninio parko planavimo schemą Regioninis parkas padidės 44,8 ha, arba 0,4 %.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma:

- prie Regioninio parko Salinio hidrografinio draustinio prijungti (45,3 ha) Kumpuolės upelio slėnio atkarpą iki Prūdų pelkės ir Prūdų pelkės;
- patikslinti Regioninio parko ir jo funkcinio prioriteto zonų ribas visu perimetru, siekiant aiškumo – priderinamos prie žemės ir miško sklypų bei kultūros paveldo vertybių teritorijų ribų, kelių, vandentakių, žemės naudmenų kontūrų ir kitų aiškių orientyrų. Patikslinus Regioninio parko ribas, jo plotas padidės 44,8 ha, arba 0,4 %.
- Dusetų girios botaniniame-zoologiniame draustinyje esantį 250 miško kvartalą (išskyrus į rekreacinio prioriteto zoną patenkančią šio kvartalo 26 miško sklypą), prijungti prie Vosynos gamtinio rezervato. Rezervato plotas padidėtų 42,4 ha;
- Dusetų girios botaniniame-zoologiniame draustinyje esančiuose 239, 241 ir 242 (daliniai) miško kvartaluose taikyti Dusetų girios gamtinio rezervato statusą. Siūlomo gamtinio rezervato plotas – 106,3 ha;
- ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonoje esančius Dusetų girios 230 (daliniai), 231, 232, 235, 236 ir 237 miško kvartalus prijungti prie Dusetų girios botaninio-zoologinio draustinio. Prie draustinio siūlomas prijungti plotas – 169,0 ha;
- prie Dusetų girios botaninio-zoologinio draustinio prijungti 228 miško kvartalo dalį (20,6 ha), į kurią patenka draustinyje saugomos pelkės pakraštys;
- Dusetų girios 235 miško kvartalo 8 sklype 2,9 ha plote išskirti Dusetų miško liepos (liepa mažalapė – *Tilia cordata* Mill.) genetinį draustinį. Genetinis draustinis šiuo metu yra regioninio parko ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonoje;
- Ilgašilio botaniniame-zoologiniame draustinyje esančiuose 198 (pilnai), 200 ir 201 (nepilnai) miško kvartaluose taikyti Ilgašilio gamtinio rezervato statusą. Siūlomo rezervato plotas – 126,0 ha;
- Jaskoniškių miško dalį, esančią rekreacinio funkcinio prioriteto zonoje (28,2 ha) ir Sartų hidrografiniame draustinyje (24,3 ha), prijungti prie Ilgašilio botaninio-zoologinio draustinio;
- Jaskoniškių kaimo sodybas, patenkančias į Ilgašilio botaninio-zoologinį draustinį, išimti iš šio draustinio ir prijungti prie gretimos ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonos. Prijungiamas plotas – 6,7 ha;

- BAST Padustėlio pelkės pagrindu suformuoti Padustėlio botanini-zoologinį draustinį (112,1 ha). Šiuo metu teritorija patenka į ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zoną;
- renatūralizuotoje Minkūnų durpyno dalyje, kurioje aptinkamos saugomos paukščių ir augalų rūšys, raudonpilvės kūmutės buveinės, suformuoti Minkūnų botanini-zoologinį draustinį (142,8 ha). Šiuo metu teritorija patenka į ekologinės apsaugos prioriteto zoną, dalyje teritorijos išskirtas BAST Minkūnų durpynas;
- nerenatūralizuotoje vakarinėje Minkūnų durpyno dalyje, kurioje numatoma atkurti hidrologinį režimą, kirsti medžius ir krūmus, siūloma suformuoti ekosistemų atkūrimo zoną (45,3 ha). Šiuo metu teritorija patenka į ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zoną;
- ekologinės apsaugos ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonose esančią teritoriją tvirtinti BAST Kavolių šilėlių Planavimo schemoje suformuoti naują Kavolių botanini-zoologinį draustinį (58,2 ha);
- Bradesių šilėlio rekreacinio funkcinio prioriteto zonoje esančią teritoriją prijungti prie Antazavės kraštovaizdžio draustinio. Prijungiamos teritorijos plotas – 92,6 ha;
- dalį ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonos, kurioje aptinkamos saugomos augalų, žinduolių ir vabzdžių rūšys, EB svarbos pievų ir miško buveinės ploto teritoriją siūloma prijungti prie Antazavės kraštovaizdžio draustinio 25,9 ha;
- Sartų ežero pakrantėje – Bradesiuose – suformuoti naują rekreacinio funkcinio prioriteto zoną. Teritorijoje, kurios plotas yra 2,4 ha, administruojamoje Rokiškio turizmo informacijos centro, planuojama įrengti kempingą. Taip pat į šią rekreacinę zoną įtraukiamas šalia esantis sklypas, kuriame numatoma teikti stovyklavietės paslaugas. Bendras naujos rekreacinio funkcinio prioriteto zonos plotas – 6,6 ha, ši zona sujungiama su esama Bradesių funkcinio prioriteto rekreacine zona;
- pakoreguoti Dusetų urbanistinio draustinio ribą pagal kultūros paveldo vertinimo tarybos patvirtintas ribas. Draustinio plotas sumažėtų 6,3 ha;
- Sartų ežero pakrantėje ties Dusetų miestu, apimant 50 m pločio ežero pakrantės akvatorijos ruožą, suformuoti 8,6 ha rekreacinio funkcinio prioriteto zoną ir įrengti joje valčių ir laivų nuleidimo vietą, prieplauką, aptarnavimo centrą, pėsčiųjų taką, kempingą.

Dėl naujų gamtinių rezervatų – Dusetų girios ir Ilgašilio – išskyrimų, 28 % miškų keičiami iš draustinių miškų (IIA/21 ir IIA/51 miškų grupių) į rezervatinius miškus (I/10 miškų grupė). Naujų draustinių suformavimas ekologinės apsaugos prioriteto zonose, lėmė tai, kad 233,9 ha miškų iš III miškų grupės keičiami į IIA miškų grupę (dažniausiai iš apsauginių zonų miškų (III/32 ir III/76 miškų grupių) į draustinių miškus (IIA/21 ir IIA/51 miškų grupes)).

Regioniniame parke nелиka IV grupės ūkinių miškų – prijungiamoje naujoje teritorijoje ir atskirais fragmentais buvę parko teritorijoje IV grupės miškai keičiami į III miškų grupę.

Kompensacijų poreikis: atsižvelgiant į miškų grupių keitimo pasiūlymus, atlikti medynų pirmo ardo tūrių verčių skaičiavimai kiekvienam taksaciniam miško žemės sklypui pagal žemės nuosavybę (627 miško sklypų ar jų dalių, iš jų: 108 – laisvos valstybinės žemės, 153 – privatūs, 366 – valstybiniai žemės sklypai). Įvertinus medynų, kurių vyraujančios medžių rūšys pasieks minimalų pagrindinio miško kirtimo amžių pagal siūlomus miškų grupių keitimus, tūrių bendra vertė sudaro 12,27 mln. Eur. Kadangi Planavimo schema rengiama dešimčiai metų, medynų pirmo ardo tūrių vertės buvo perskaičiuotos 2023–2032 metų laikotarpiui. Tūrių bendra vertė sudaro 6,59 mln. Eur (iš jų: 0,24 mln. Eur – laisvos valstybinės žemės, 1,17 mln. Eur – privatūs, 5,18 mln. Eur – valstybiniai). Privačios žemės savininkams kompensuojami pajamų netekimo nuostoliai.

Preliminariai paskaičiuota, kad 20 m. laikotarpiui, tikėtina kompensacijų suma – 16 000 Eur.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Vadovaujantis Saugomų teritorijų ir Teritorijų planavimo įstatymais bei Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatais, apie rengiamą dokumentą privaloma raštu informuoti žemės sklypų savininkus, kurių žemės sklypai patenka į teritorijas, kuriose siūloma keisti naudojimo statusą ir atsiranda papildomi žemės ir kito nekilnojamojo turto naudojimo ar ūkinės veiklos apribojimai.

Registruotais laiškais informuoti Sartų regioninio parko žemės sklypų savininkai, kurių žemės sklypuose numatyta keisti teritorijos naudojimo statusą (143 fiziniai ir juridiniai asmenys). Atsakymų raštu negauta. Taip pat su galimybe susipažinti su siūlomais sprendimais raštu informuoti valstybinės žemės patikėtiniai ir naudotojai – VĮ Valstybinių miškų urėdija ir Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Atsakymų raštu negauta.

Visuomenė su parengtais Sartų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) tekstiniais ir grafinais sprendimais galėjo susipažinti nuo 2023 m. sausio 30 d. iki 2023 m. kovo 30 d. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (www.tpdri.lt). Informacija apie galimybę susipažinti su šia planavimo schema (ribų ir tvarkymo planais) skelbta Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (www.tpdri.lt), Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos interneto svetainėje (www.vstt.lt), Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijos interneto svetainėje (<https://astd.lrv.lt/>). Apie galimybę susipažinti su parengtais sprendimais, viešo susirinkimo laiką ir vietą raštu informuotos sąlygas išdavusios bei ribų planą derinančios institucijos, taip pat kitos suinteresuotos institucijos bei vietos bendruomenės. **Viešas susirinkimas vyko 2023 m. kovo 30 d. 10 val. mišriu būdu:**

Sartų regioninio parko lankytojų centre (Vytauto g. 5, Dusetose, Zarasų r. sav.) ir nuotoliniu (per „Microsoft Teams Meeting“).

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas teiktas derinti Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Finansų ministerijai, Kultūros ministerijai, Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos, Rokiškio rajono savivaldybės administracijai, Susisiekimo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Valstybinei miškų tarnybai, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinių miškų urėdijai, Vidaus reikalų ministerijai, Zarasų rajono savivaldybės administracijai, Žemės ūkio ministerijai.

Finansų ministerija, Kultūros ministerija, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Valstybinių miškų urėdija, Žemės ūkio ministerija Projektą suderino be pastabų.

Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija, Rokiškio rajono savivaldybės administracija, Valstybinė miškų tarnyba, Zarasų rajono savivaldybė per nustatytą laiką pastabų nepateikė.

Į visas Teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta – Projektas pakoreguotas ir papildytas.

Į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabą dėl infrastruktūros pritaikymo negalią turintiems ar specialiųjų poreikių asmenims bus atsižvelgta įgyvendinant Projekto sprendinius.

Buvo vykdomos teritorijų planavimo procedūros pagal Teritorijų planavimo įstatyme numatytas procedūras. Savivaldybės (kaip ir kiti suinteresuoti fiziniai asmenys, VMU, ESO, KPD ir kt.) išdavė planavimo sąlygas, teikė siūlymus, dalyvavo viešuosiuose svarstymuose, derino. Visi procesai yra dokumentuoti ir viešai prieinami TPDRIS sistemoje.

Projektas pataisytas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas ir Tarpinstitucinio pasitarimo metu gautas pastabas ir pasiūlymus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūloma Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje..

PAŽYMĄ PARENGĖ

Ieva Bardauskienė

Ekonomikos politikos grupė, patarėja